

POROČILO O DELU V LETU 2023

Pripravila: Anka Rogina

Maribor, 9. februar 2024

1 UVOD

Spletni portal slovenskih splošnih knjižnic **Knjižnice.si** (<https://www.knjiznice.si/>) je nastal v okviru delovanja osrednjih območnih knjižnic (OOK) in v okviru Združenja splošnih knjižnic.

Projekt so v letu 2017 začele izvajati Mestna knjižnica Ljubljana, Osrednja knjižnica Srečka Vilharja Koper, Osrednja knjižnica Celje in Mariborska knjižnica. V projekt je bil, glede na smiselno vsebinsko celoto, vključen tudi v letu 2016 začetni triletni projekt priprave navodil za vzpostavitev dinamičnih spletnih strani splošnih knjižnic. Delovna skupina v sestavi

- mag. Aleš Klemen, Mestna knjižnica Ljubljana
- dr. Andreja Videc, Osrednja knjižnica Celje
- Luana Malec, Osrednja knjižnica Srečka Vilharja Koper
- Urška Bonin, Osrednja knjižnica Srečka Vilharja Koper
- Anka Rogina, Mariborska knjižnica
- Vesna Horžen, Združenje splošnih knjižnic (ZSK)

je v letih 2018 in 2019 delovala v okviru Združenja splošnih knjižnic (ZSK).

Portal je bil javno objavljen 20. novembra 2019, v okviru nacionalne prireditve ob Dnevu splošnih knjižnic.

2 UPRAVLJANJE PORTALA

Pravna razmerja pri upravljanju portala so bila urejena v letu 2021. Med osrednjimi območnimi knjižnicami (Osrednja knjižnica Celje, Osrednja knjižnica Srečka Vilharja Koper, Mestna knjižnica Kranj, Mestna knjižnica Ljubljana, Mariborska knjižnica, Pokrajinska in študijska knjižnica Murska Sobota, Goriška knjižnica Franceta Bevka Nova Gorica, Knjižnica Mirana Jarca Novo mesto, Knjižnica Ivana Potrča Ptuj in Koroška osrednja knjižnica dr. Franca Sušnika Ravne na Koroškem) in Združenjem splošnih knjižnic je bila septembra sklenjena **Pogodba o sodelovanju pri upravljanju in urejanju spletnega portala slovenskih splošnih knjižnic Knjižnice.si** (dalje: Pogodba). Pogodba v 1. členu določa, da za upravljanje in urejanje portala skrbi Mariborska knjižnica.

V skladu s 5. členom Pogodbe pogodbeni partnerji svojo pravico do nadzora nad upravljanjem, delovanjem in razvojem portala uresničujejo preko nadzornega sveta. Nadzorni svet sestavljajo direktorji štirih osrednjih območnih knjižnic, ki jih imenuje aktiv direktorjev OOK pri Združenju splošnih knjižnic, in predstavnik Združenja splošnih knjižnic. Nadzorni svet v sestavi

- Maja Vunšek (Mestna knjižnica Kranj)
- Irena Škvarč (Goriška knjižnica Franceta Bevka Nova Gorica)
- Milena Doberšek (Knjižnica Ivana Potrča Ptuj)
- Luka Blažič (Knjižnica Mirana Jarca Novo mesto)
- Vesna Horžen (predsednica ZSK)

je bil imenovan 17. 10. 2022. Ustanovna seja nadzornega sveta je bila 2. februarja 2023, ko je začelo teči tudi mandatno obdobje dveh let. Člani so za predsednico izvolili **Mileno Doberšek**. Druga seja nadzornega sveta je potekala dopisno, med 13. in 16. 11. 2023. Na njej so člani nadzornega sveta potrdili predlog Programa dela za leto 2024.

Mariborska knjižnica kot upravljavka portala je aprila 2021 z vzdrževalcem portala TrueCAD d.o.o. sklenila **Pogodbo o vzdrževanju spletnega portala slovenskih splošnih knjižnic Knjižnice.si**.

Uredniški odbor

Operativno delo na portalu opravlja uredniški odbor, ki je sestavljen iz po enega predstavnika vsakega pogodbenega partnerja. Predstavnika v uredniški odbor imenuje direktor oziroma predsednik pogodbenega partnerja. Funkcije, delovanje, pravice in obveznosti uredniškega odbora so določene v dokumentu Smernice za delo uredniškega odbora portala slovenskih splošnih knjižnic Knjižnice.si.

Naloge glavne urednice je v letu 2023 opravljal Anka Rogina, Primož Potočnik je opravljal naloge namestnika glavne urednice. Prišlo je do nekaterih sprememb v članstvu: Polonca Kavčič je zamenjala Manja Pergar, Luano Malec pa Tjaša Jazbec. Uredniški odbor je zapustila tudi dr. Andreja Videc iz Osrednje knjižnice Celje.

Konec leta 2023 so uredniški odbor sestavljali:

- Vesna Horžen, Združenje splošnih knjižnic
- Tjaša Jazbec, Osrednja knjižnica Srečka Vilharja Koper
- Klementina Kolarek, Knjižnica Mirana Jarca Novo mesto
- Neža Molnar, Koroška osrednja knjižnica dr. Franca Sušnika
- Lea Očko, Osrednja knjižnica Celje
- Manja Pergar, Goriška knjižnica Franceta Bevka
- Primož Potočnik, Knjižnica Ivana Potrča Ptuj
- Bojan Režonja, Pokrajinska in študijska knjižnica Murska Sobota
- Anka Rogina, Mariborska knjižnica
- mag. Ana Zdravje, Mestna knjižnica Ljubljana
- Jana Zeni Bešter, Mestna knjižnica Kranj

V letu 2023 se je uredniški odbor sestal na treh sestankih, in sicer 1. marca in 19. oktobra preko ZOOM povezave, 6. aprila pa v živo v prostorih Mestne knjižnice Ljubljana. Na prvem sestanku smo govorili predvsem o dopolnitvah programa dela za leto 2023 ter o pripravah prevodov izbranih strani. Na drugem sestanku smo obravnavali dopolnitve vsebine nekaterih strani, osnutke angleških strani ter se dogovorili o ustanovitvi ožje delovne skupine za promocijo portala. Na tretjem sestanku smo obravnavali angleško verzijo portala, dopolnitve in spremembe vsebine spletnih strani, dogovorili pa smo se tudi za oblikovanje in tisk knjižne kazalke v promocijske namene.

Sicer smo člani uredniškega odbora komunicirali po e-pošti in telefonu.

Z vzdrževalcem portala (TrueCad d.o.o.) smo se dogovorili in 6. aprila tudi izvedli delavnico, na kateri so urednikom na konkretnem primeru našega portala predstavili delovanje administratorskega

vmesnika, način vnosa vsebin, potrebno urejanje posameznih elementov (slik, dokumentov, posnetkov idr.), nas opozorili na posebnosti, ki vplivajo na priklic strani ipd. Delavnice so se udeležili vsi uredniki.

Glavna urednica je posodobila dokument **Opis portala Knjižnice.si**, ki vsebuje kratek opis vseh strani na portalu, njihov glavni namen in opombe o posodabljanju strani. Prav tako je posodobila datoteko, ki vsebuje porazdelitev odgovornosti urednikov za posamezne vsebine.

V okviru nacionalne koordinacije območnosti se je glavna urednica 13. 9. 2023 udeležila sestanka uredništev vseh portalov, ki delujejo v okviru osrednjih območnih knjižnic (Dobreknjige.si, Kamra, Knjižnice.si in Obrazi slovenskih pokrajin), na katerem so obravnavali uskladitev 5-letnega strateškega načrta razvoja portalov. V decembru se je udeležila spletne predstavitve, ki jo je pripravil Inšpektorat RS za informacijsko družbo, na temo najpogostejših napak pri spletni dostopnosti vsebin glede na Zakon o dostopnosti spletišč in mobilnih aplikacij.

Glavna urednica je pripravila Poročilo o delu v letu 2022 in predlog Programa dela za leto 2024. Spremljala in odgovarjala je tudi na pošto, ki so jo uporabniki poslali na naslov portal.knjiznice.si@mb.sik.si.

Zanesljivost delovanja portala

Portal je v letu 2023 deloval zanesljivo. Zaznali nismo nobene prekinitve dostopnosti.

3 VSEBINE NA PORTALU

Vsebine na portalu smo sprti dopolnjevali in posodabljali.

- Med redne dopolnitve štejemo popravke spletnih povezav, popravke podatkov o knjižnicah, popravke podatkov o uredniškem odboru, vnos podatkov o izobraževanjih, razne napovedi dogodkov, spremembe v rubrikah Ne zamudite, Ne spreglejte, Ne pozabite, Morda vas zanima, objave natečajev, razpisov, itn.
- V januarju smo na portalu objavili statistične podatke o splošnih knjižnicah za leto 2021. Na osnovi podatkov iz BibSist smo pripravili statistične podatke o splošnih knjižnicah za leto 2022 in jih na portalu objavili v septembru.
- Objavili smo novo stran Cilji trajnostnega razvoja in knjižnice.
- Posodobili smo strani Knjižnica v lokalni skupnosti, Izobraževanje in Formalna strokovna izobrazba.
- Temeljito smo spremenili in dopolnili stran Kompetenčni centri in kompetenčne vsebine. Dodali smo seznam vseh izvajanih kompetenčnih vsebin v letih 2022 in 2023. Za leto 2022 smo opisom vsebin dodali tudi poročila o izvedbi.
- Zasnovali, oblikovali in uredili smo 14 strani prevodov v angleški jezik. V ta namen smo pripravili skrajšana in prilagojena besedila, sodelovali s prevajalko pri pripravi prevodov, pripravili slike, se dogovorili za izgled posameznih strani, itn. Angleška verzija portala je bila objavljena 16. junija, strani s statističnimi podatki v angleščini pa 26. septembra.
- Objavili smo 69 obvestil, od tega 31 obvestil o strokovnih dogodkih, 22 obvestil o aktualnih dogodkih in 16 obvestil o novostih. Objavljene so bile 104 najave strokovnih izobraževanj.

Promocija

V aprilu smo v promocijske namene oblikovali vabilo v obliki letaka, namenjeno predvsem strokovnim knjižničnim delavcem, s katerim jih seznanjamo z obstojem portala in jih vabimo k obisku. Letak smo uredniki razposlali po e-pošti na posamezna knjižnična območja, v knjižnice in društvom bibliotekarjev. V oktobru smo oblikovali knjižno kazalko, namenjeno najširši javnosti. Natisnjena in v knjižnice razposlana je bila v okviru Združenja splošnih knjižnic skupaj z drugim promocijskim materialom ob dnevu splošnih knjižnic, 20. novembra. Tiskanje kazalk je bilo financirano s sredstvi za delovanje portala. Člani uredniškega odbora portal promovirajo v svojih okoljih. Splošne knjižnice portal promovirajo na svojih spletnih straneh.

Obiskanost portala

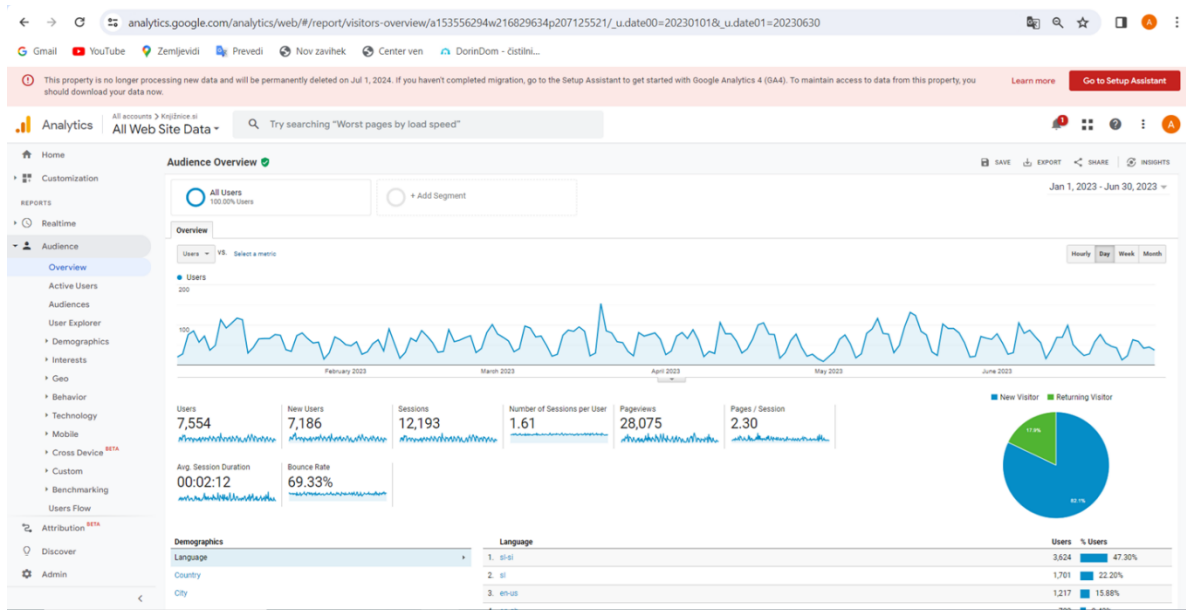
Za spremljanje obiskanosti portala uporabljamo Googlovo storitev Google analytics, mogoče pa je uporabiti tudi Arnesovo storitev ARNES Analitika. Google analytics je sredi leta 2023 prešla na novo verzijo Google analytics 4, zato je bilo treba podatke pridobivati za vsako polletje posebej in so zato tudi prikazani v dveh delih. Predpostavili smo, da so podatkom za 1. polletje »users«, »sessions« in »pageviews« (Slika 1) enakovredni podatki za 2. polletje »total users«, »session_start« in »page_view« (Slika 2).

	Uporabniki (users + total users)	Seje (sessions + session_start)	Ogledi strani (pageviews + page_view)
1.1. -30.6.	7.554	12.193	28.075
1.7.-31.12.	8.277	13.731	24.790
2023	15.831	25.924	52.865

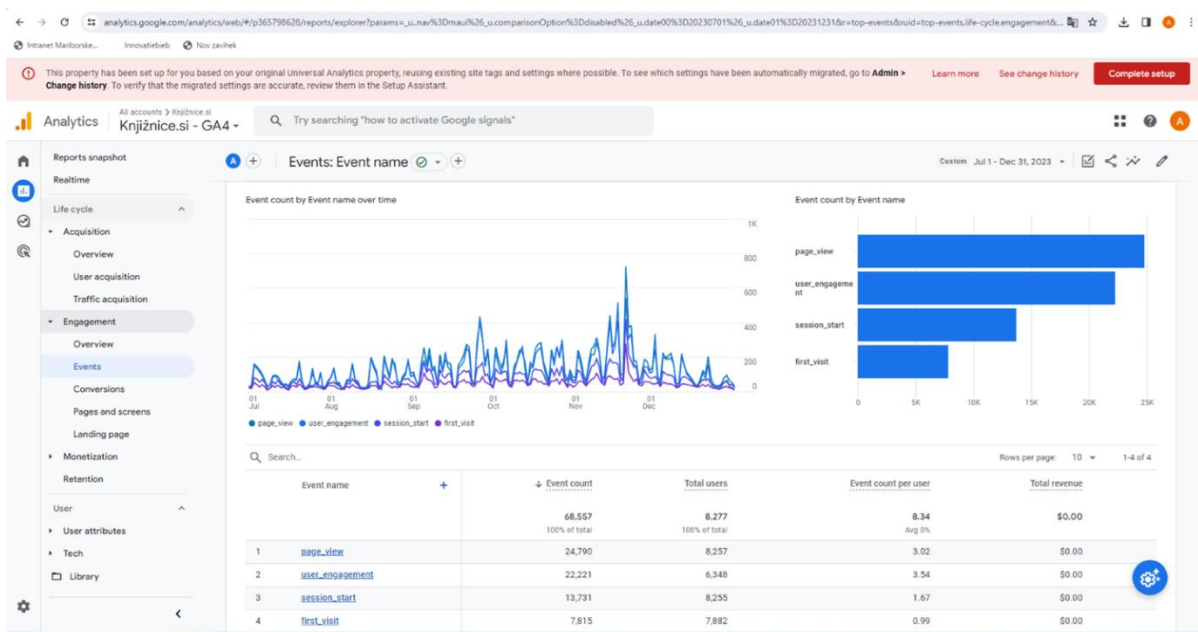
Tabela 1: Uporabniki, seje in ogledi strani v letu 2023

Po tako seštetih podatkih je portal v letu 2023 obiskalo 15.831 uporabnikov (v l. 2022 15.453 uporabnikov), strani pa so si ogledali 52.865-krat (lani 50.900-krat). Največji obisk portala v enem dnevu je Google analytics 4 zabeležil 20. novembra (na dan splošnih knjižnic), in sicer 352 obiskov.

ARNES Analitika je zabeležila 23.547 obiskov (lani 20.125 obiskov) in 50.498 ogledov strani (lani 44.714), največ, to je 392 obiskov v enem dnevu, pa je prav tako zabeležila 20. novembra.

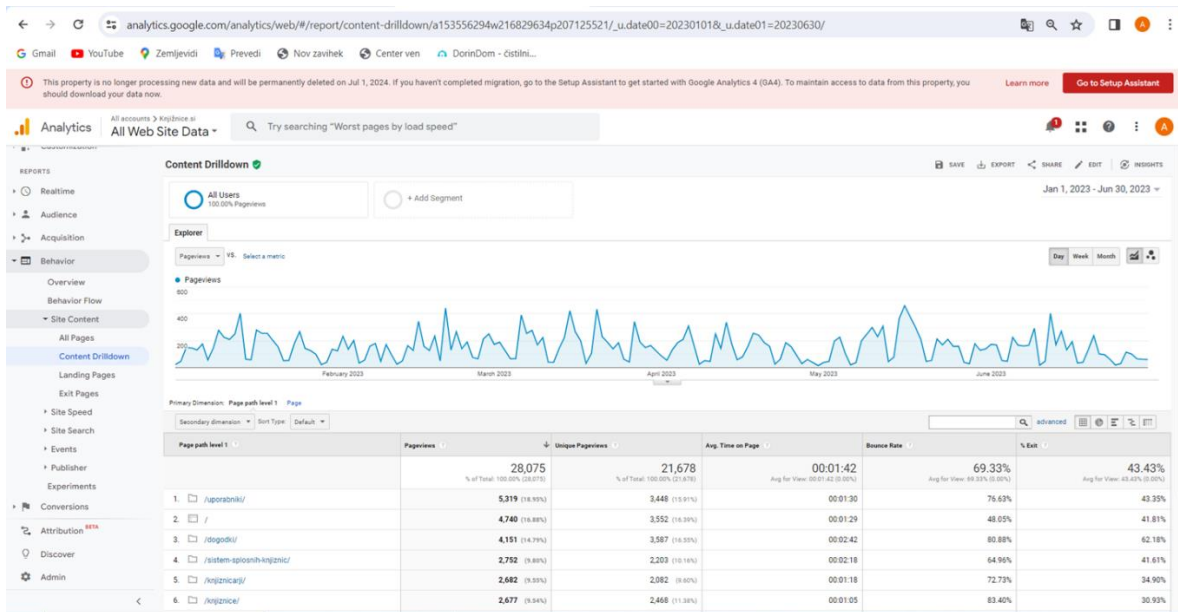

Slika 1: Zaslonska slika Google analytics – pregled »Audience overview« za obdobje 1. 1. do 30. 6. 2023

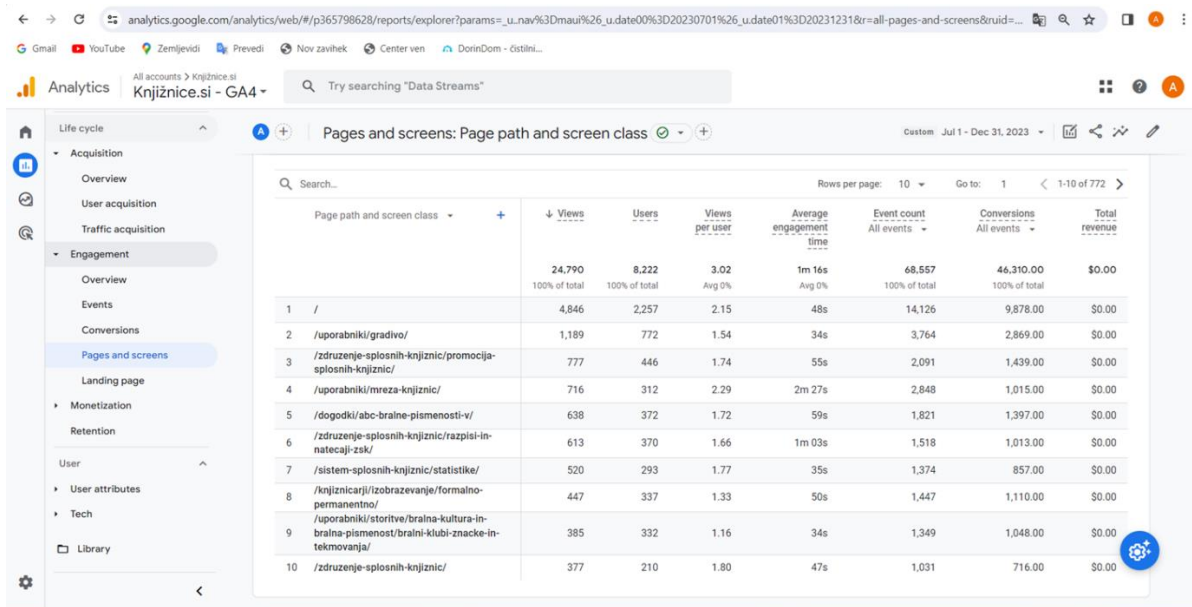

Slika 2: Zaslonska slika Google analytics 4 – pregled »Events« za obdobje 1. 7. do 31. 12. 2023

Najbolj obiskani strani poleg vstopne domače strani sta bili, podobno kot lani, Uporabniki – Gradivo in Uporabniki – Mreža knjižnic. Sledili so Dogodki, Promocija splošnih knjižnic ter Statistike. 10 najbolj obiskanih strani je prikazanih spodaj.

Slika 3: Zaslonska slika Google analytics – najbolj obiskane strani za obdobje 1. 1. do 30. 6. 2023

Slika 4: Zaslonska slika Google analytics – najbolj obiskane strani za obdobje 1. 7. do 31. 12. 2023

Doseganje načrtovanih ciljev v letu 2023

Načrtovani cilj konec leta 2023	Načrtovana vrednost	Dosežena vrednost
Število objav strokovnih dogodkov, aktualnih dogajanj in novosti	50	69
Število uporabnikov, prijavljenih na obveščanje preko e-novic	100	154
Število prenovljenih strani	5	5
Število akcij promocije portala	3	3
Število uporabnikov portala	15.453 v 2022 + 10 % = 16.998	15.831
Število ogledov strani	50.900 v 2022 + 10 % = 55.990	52.865

Tabela 2: Doseganje načrtovanih ciljev v letu 2023

Cilje, ki smo si jih zastavili v letu 2023, smo se trudili dosežati. Objavili smo 69 najav različnih strokovnih dogodkov, aktualnih dogajanj in novosti, kar je za 38 % preseglo načrtovano število. Tudi število uporabnikov, prijavljenih na obveščanje preko e-novic, se je povzpelo na 154, kar je preseglo načrtovano vrednost za 54 %. Dosegli smo načrtovano število strani, ki smo jih prenovili. Poleg tega smo na novo kreirali 14 strani v angleščini, zaradi česar smo manj časa posvetili prenavljanju že obstoječih strani. Portal smo sicer promovirali, a se zavedamo, da bo za večjo prepoznavnost in posledično uporabo portala potrebna še bolj agresivna promocija. Število uporabnikov portala se je glede na prejšnje leto povečalo za 2,4 %, število ogledov strani pa za 3,9 %, nismo pa uspeli doseči načrtovane 10 % rasti. Manjši porast števila uporabnikov si razlagamo z omejenim številom zainteresirane publike, tj. število strokovnih knjižničnih delavcev je omejeno. Vsekakor pa se bomo v bodoče trudili za povečanje ogleda strani predvsem s povečano promocijo portala.

4 FINANČNO POROČILO

Delovanje portala Knjižnice.si je bilo v letu 2023 financirano iz sredstev Ministrstva za kulturo po Neposrednem pozivu k predložitvi predloga programa dela in finančnega načrta za izvajanje posebnih nalog osrednje območne splošne knjižnice za leto 2023. Upravljanje in vzdrževanje portala je v tem okviru kot kompetenčno vsebino prijavila Mariborska knjižnica. Stroški dela upravljalca (in v okviru tega tudi glavne urednice) portala so bili zajeti v stroških kompetenčne vsebine, medtem ko so bili stroški dela drugih članov uredniškega odbora zajeti v skupnih stroških dela za drugo nalogo osrednjih območnih knjižnic (Strokovna pomoč knjižnicam območja) vsake osrednje območne knjižnice.

V spodnji tabeli so specificirani le stroški upravljanja in vzdrževanja portala v okviru kompetenčne vsebine, ki jo izvaja Mariborska knjižnica.

Prihodki	(v evrih)
Sredstva Ministrstva za kulturo po <i>Neposrednem pozivu k predložitvi predloga programa dela in finančnega načrta za izvajanje posebnih nalog osrednje območne splošne knjižnice, za kompetenčno vsebino</i>	
od tega: stroški dela upravljalca portala	9.000,00
od tega: vzdrževanje portala	4.000,00
od tega: stroški prevajanja in promocije	2.000,00
Prihodki skupaj	15.000,00
Odhodki	
stroški dela upravljalca portala	9.737,05
stroški vzdrževanja v skladu s pogodbo o vzdrževanju	3.806,40
stroški prevajanja	1.000,00
stroški promocije - kazalke	456,55
Odhodki skupaj	15.000,00

Tabela 3: Prihodki in odhodki v letu 2023